

HRVATSKI SABOR

3175

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O OBALNOJ STRAŽI REPUBLIKE HRVATSKE

Proglašavam Zakon o Obalnoj straži Republike Hrvatske, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 3. listopada 2007. godine.

Klasa: 011-01/07-01/126

Urbroj: 71-05-03/1-07-2

Zagreb, 10. listopada 2007.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O OBALNOJ STRAŽI REPUBLIKE HRVATSKE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom osniva Obalna straža Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Obalna straža) radi učinkovitog nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske, utvrđuje se njezina organizacija i djelokrug rada te ovlasti, poslovi i zadaci Obalne straže.

(2) Temeljni poslovi i zadaće Obalne straže su zaštita suverenih prava i provedba jurisdikcije Republike Hrvatske u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu, epikontinentalnom pojasu i na otvorenu moru.

(3) U teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske Obalna straža pruža potporu drugim nadležnim tijelima državne uprave u provođenju zakona i drugih propisa iz njihove nadležnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Pod pojmom pružanja potpore u smislu odredbi ovoga Zakona podrazumijeva se obavljanje poslova Obalne straže definiranih ovim Zakonom kroz zajednički rad nadležnih tijela državne uprave u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(5) Odredbama ovoga Zakona ne ograničavaju se djelatnosti, ovlasti i odgovornosti drugih tijela nadležnih za nadzor, zaštitu i ostvarivanje prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Članak 2.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. brod Obalne straže je hrvatski javni brod, označen službenim znakom Obalne straže,
2. zrakoplov Obalne straže je hrvatski zrakoplov koji je označen službenim znakom Obalne straže,
3. ovlaštena osoba Obalne straže je osoba koja je osposobljena i ovlaštena za primjenu ovoga Zakona,
4. sredstva Obalne straže su pokretne i stacionirane sastavnice na kopnu, ispod ili na površini mora, morskom dnu, morskom podzemlju i u zraku, kao što su: brodovi i brodice, zrakoplovi, helikopteri, bespilotne letjelice, lebdeći baloni, plutajući i usidreni objekti, radarske i radiopostaje te ostala sredstva i oprema.

II. ORGANIZACIJA OBALNE STRAŽE

Članak 3.

- (1) Obalna straža je sastavni dio Hrvatske ratne mornarice.
- (2) Ustroj Obalne straže donosi Predsjednik Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.
- (3) Organizaciju rada i druga pitanja vezana za rad Obalne straže koja nisu uređena ovim Zakonom uredit će ministar obrane posebnim propisom.

Članak 4.

- (1) Obalna straža ima zapovjedništvo kao stručno tijelo zapovjednika Obalne straže nadležno za planiranje i provedbu zadaća Obalne straže te koordinaciju s drugim nadležnim tijelima u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Obalna straža ima zastavu i službeni znak koji se ističe na svim plovilima, zrakoplovima, vozilima i drugim objektima Obalne straže.
- (3) Ovlaštene osobe Obalne straže prilikom obavljanja službenih zadaća nose iskaznicu i odoru Obalne straže.
- (4) Ovlaštene osobe Obalne straže prilikom obavljanja službenih zadaća ovlaštene su nositi oružje i streljivo.
- (5) Izgled zastave Obalne straže, službenog znaka, službene iskaznice i izgled odore Obalne straže propisuje ministar obrane posebnim propisom.

Članak 5.

- (1) Zapovjednik Obalne straže časnik je Hrvatske ratne mornarice kojeg imenuje i razrješava Predsjednik Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.
- (2) Pripadnici Obalne straže su časnici, dočasnici i mornari/vojnici te državni službenici i namještenici Oružanih snaga Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Oružane snage) raspoređeni na dužnosti u Obalnu stražu kao ovlaštene ili neovlaštene osobe Obalne straže.
- (3) Dužnost ovlaštene osobe Obalne straže može obnašati samo osoba koja je na temelju odgovarajuće izobrazbe i obuke stekla status ovlaštene osobe Obalne straže.
- (4) Način stjecanja statusa ovlaštene osobe Obalne straže propisuje ministar obrane posebnim propisom.
- (5) U pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom na pripadnike Obalne straže primjenjuju se odredbe Zakona o službi u Oružanim snagama.

Članak 6.

(1) Na zahtjev zapovjednika Obalne straže zapovjednik Hrvatske ratne mornarice može s drugim snagama Hrvatske ratne mornarice pružiti potporu izvršenju pojedinih zadaća Obalne straže.

(2) Ministar obrane i načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga mogu po potrebi angažirati i druge ljudske i materijalne potencijale Oružanih snaga za izvršenje pojedinih zadaća Obalne straže.

Članak 7.

(1) Koordinacija rada Obalne straže s drugim tijelima nadležnima za nadzor i zaštitu interesa Republike Hrvatske na moru ostvaruje se putem Zapovjedništva Obalne straže.

(2) Na zahtjev tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru zapovjednik Obalne straže odobrit će korištenje osoblja, plovila, zrakoplova i ostalih sredstava Obalne straže te ukrcati predstavnika nadležnog tijela na plovilo ili zrakoplov Obalne straže.

(3) Na zahtjev zapovjednika Obalne straže i na temelju Plana zajedničkih aktivnosti tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru druga tijela nadležna za nadzor i zaštitu interesa Republike Hrvatske na moru mogu ukrcati svog predstavnika na plovilo ili zrakoplov Obalne straže radi pomoći u obavljanju zadaća iz nadležnosti Obalne straže.

Članak 8.

(1) Za usmjeravanje i nadzor tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru ustrojava se Središnja koordinacija za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru (u daljnjem tekstu: Središnja koordinacija).

(2) Središnju koordinaciju čine imenovani predstavnici:

- ministarstva nadležnog za obranu,
- ministarstva nadležnog za pomorstvo,
- ministarstva nadležnog za unutarnje poslove,
- ministarstva nadležnog za morsko ribarstvo,
- ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša,
- ministarstva nadležnog za gospodarstvo,
- ministarstva nadležnog za financije,
- ministarstva nadležnog za vanjske poslove,
- ministarstva nadležnog za kulturu,
- ministarstva nadležnog za pravosuđe, te
- ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje,
- glavni inspektor Državnog inspektorata,
- ravnatelj policije,
- načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga,
- zapovjednik Hrvatske ratne mornarice,
- zapovjednik Obalne straže.

(3) Predstavnike nadležnih ministarstava u Središnjoj koordinaciji imenuje Vlada Republike Hrvatske iz redova državnih dužnosnika ili rukovodećih državnih službenika.

(4) Središnjom koordinacijom predsjedaju naizmjenično na rok od godinu dana predstavnik ministarstva nadležnog za obranu, predstavnik ministarstva nadležnog za pomorstvo i predstavnik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(5) Središnja koordinacija prati i raščlanjuje stanje sigurnosti i zaštite morskog prostora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske, daje smjernice za izradu planova nadzora i zaštite interesa

Republike Hrvatske na moru, podnosi godišnje izvješće Vladi Republike Hrvatske o provedbi utvrđene politike, planova i propisa u svezi s nadzorom i zaštitom prava i interesa Republike Hrvatske na moru te predlaže mjere za unaprjeđenje stanja sigurnosti i zaštite morskog prostora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske.

Članak 9.

- (1) Središnja koordinacija ima Stručno tijelo sastavljeno od predstavnika nadležnih ministarstava i drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru (u daljnjem tekstu: Stručno tijelo).
- (2) Stručno tijelo prikuplja i raščlanjuje izvješća i druge podatke o stanju sigurnosti i zaštiti morskih prostora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske, priprema izvješća, planove, smjernice i druge materijale za rad Središnje koordinacije.
- (3) Predsjedajući Stručnog tijela je zapovjednik Obalne straže.
- (4) Administrativne poslove za Stručno tijelo obavlja Zapovjedništvo Obalne straže.

Članak 10.

- (1) Središnja koordinacija daje smjernice za izradu plana zajedničkih aktivnosti i posebnih planova nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru te donosi godišnji Plan zajedničkih aktivnosti svih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.
- (2) Stručno tijelo, u skladu sa smjernicama Središnje koordinacije, izrađuje i predlaže Središnjoj koordinaciji godišnji Plan zajedničkih aktivnosti svih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.
- (3) Tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru samostalno izrađuju i provode posebne planove zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske iz područja svoje nadležnosti o čemu kvartalno izvješćuju Središnju koordinaciju putem Stručnog tijela.
- (4) Na temelju godišnjeg Plana zajedničkih aktivnosti svih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru Stručno tijelo donosi provedbene tromjesečne planove zajedničkih aktivnosti i izvješćuje Središnju koordinaciju o njihovoj provedbi.

Članak 11.

- (1) Radi zajedničkog planiranja i učinkovitog operativnog postupanja u nadzoru i zaštiti interesa Republike Hrvatske na moru na razini jedinica područne (regionalne) samouprave (županije) ustrojavaju se područne jedinice koordinacije.
- (2) Članovi područnih jedinica koordinacije su predstavnici svih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu interesa Republike Hrvatske na moru koja djeluju na razini jedinice područne (regionalne) samouprave i predstavnika Obalne straže.
- (3) Područnim jedinicama koordinacije predsjedava predstavnik ministarstva nadležnog za pomorstvo.
- (4) Područne jedinice koordinacije izrađuju provedbene planove zajedničkih mjesečnih aktivnosti u skladu sa smjernicama Središnje koordinacije i tromjesečnim provedbenim planom Stručnog tijela.

Članak 12.

- (1) U provedbi ovoga Zakona Obalna straža neposredno surađuje s drugim zainteresiranim organizacijama, trgovačkim društvima, ustanovama, zajednicama i udrugama.
- (2) Obalna straža putem nadležnih ministarstava surađuje s tijelima međunarodnih organizacija koja se bave suzbijanjem, smanjivanjem i nadziranjem onečišćenja mora i morskog okoliša, traganjem i spašavanjem na moru, osiguranjem povoljnog režima plovidbe, nadziranjem morskog ribarstva, zaštitom osjetljivih ekosustava, postojbina vrsta i drugih ugroženih oblika života u moru, zaštitom podmorskih kulturnih dobara, sprječavanjem širenja oružja za masovno uništavanje te borbom protiv terorizma.

Članak 13.

- (1) Vlada Republike Hrvatske propisat će standarde za plovila Obalne straže i plovila koja sudjeluju u provedbi planova područnih jedinica koordinacije.
- (2) Organizaciju i način rada Središnje koordinacije, Stručnog tijela i područnih jedinica koordinacije tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru propisat će Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Ministar obrane odredit će brodove, zrakoplove i druga sredstva Oružanih snaga koja ulaze u sastav Obalne straže.

III. ZAŠTITA SUVERENOSTI, SUVERENIH PRAVA I JURISDIKCIJE REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 14.

- (1) Radi zaštite suverenosti, suverenih prava i jurisdikcije Republike Hrvatske na moru, u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske, ovlaštene osobe Obalne straže imaju pravo nadzora plovila prema posebnim ovlastima koje utvrđuju nadležni ministri.
- (2) Pravo nadzora iz stavka 1. ovoga članka može obuhvaćati nadzor dokumentacije plovila, tereta, opreme, ribarskog ulova, ribarskog alata i osoba koje se nalaze na njemu, osim stranog ratnog i stranog javnog broda.
- (3) Zapovjednik nadziranog plovila dužan je pružiti pomoć pri kontroli.

Članak 15.

- (1) Ako se plovni objekt zatečen u kršenju propisa Republike Hrvatske ili općeprihvaćenih međunarodnih propisa i standarda ne zaustavi na vidljivi ili zvučni poziv Obalne straže za zaustavljanje koji je upućen s udaljenosti koja omogućuje da se poziv vidi ili čuje, brodovi i zrakoplovi Obalne straže mogu samostalno ili u suradnji s drugim ovlaštenim tijelima poduzeti njegov progon.
- (2) Tijekom progona ovlaštene osobe Obalne straže ovlaštene su uporabiti vatreno oružje ako se progonjeni plovni objekt ne zaustavi nakon upućenoga vidljivog ili čujnog poziva na zaustavljanje s udaljenosti koja mu nesumnjivo omogućuje primanje poziva, ispaljivanjem hica u zrak, a ako se plovni objekt ne zaustavi ni nakon upozoravajućih hitaca, vatreno oružje dopušteno je uporabiti i prema plovnom objektu.
- (3) Uporaba vatrene oružja u svrhu zaustavljanja i sprječavanja bijega plovnog objekta mora biti u skladu s načelima neophodnosti, izuzetnosti i razmjernosti, a intenzitet uporabljene sile mora biti razmjeran povrijeđenom interesu Republike Hrvatske.
- (4) Pri uporabi vatrene oružja ovlaštene osobe Obalne straže dužne su čuvati živote posade progonjenog plovila.

Članak 16.

- (1) Tijela nadležna za nadzor i zaštitu interesa Republike Hrvatske na moru dužna su pružati operativno interesantne informacije Obalnoj straži.
- (2) Ovlaštene osobe Obalne straže dužne su na traženje tijela iz stavka 1. ovoga članka pružiti operativno interesantne informacije koje se odnose na zadaće nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Članak 17.

- (1) Ovlaštene osobe Obalne straže ovlaštene su i dužne poduzeti odgovarajuće mjere, uključujući i mjere prisile, radi osiguranja područja, šticeńja osoba i provedbe propisa Republike Hrvatske na moru.
- (2) Sredstva prisile smiju biti uporabljena radi zaštite života ljudi, svladavanja otpora, sprečavanja bijega i odbijanja napada ako mjere upozorenja ne jamče uspjeh.
- (3) Ovlaštena osoba Obalne straže obvezna je uporabiti najblaže sredstvo prisile koje jamči uspjeh.

Članak 18.

- (1) Kada postoji osnovana sumnja da je plovilo ili njegova posada ili član posade počinio prekršaj ili kazneno djelo u području temeljne ovlasti Obalne straže ovlaštene osobe Obalne straže mogu zaustaviti plovilo, izvršiti pregled plovila i privremeno oduzeti predmete koji su poslužili za izvršenje prekršaja ili kaznenog djela.
- (2) Ovlaštene osobe Obalne straže mogu u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka privesti ili privremeno zadržati osobe zatečene u izvršenju prekršaja odnosno kaznenog djela radi predaje nadležnom državnom tijelu i provedbe propisanog postupka protiv prekršitelja propisa.
- (3) Ako se propisane mjere iz stavka 1. ovoga članka ne mogu provesti na moru, Obalna straža može uzaptiti plovilo i zapovjediti da se plovilo uputi u najbližu hrvatsku luku, privremeno ga zadržati te predati nadležnim tijelima radi provođenja daljnjeg postupka.
- (4) Ovlaštena osoba Obalne straže može od zapovjednika plovila zatečenog u prekršaju zatražiti informacije radi utvrđivanja činjenica o okolnostima nastanka i karakteru prekršaja.
- (5) U slučajevima kada kazneno djelo ili prekršaj počini brod strane državne pripadnosti ili njegova posada Obalna straža će postupati sukladno propisima Republike Hrvatske i primjenjivim međunarodnim pravom.

Članak 19.

- (1) Odluka o pretrazi plovila, uzapćenju, privremenom zadržavanju plovila, privremenom oduzimanju predmeta, uhićenju ili privremenom zadržavanju osobe obavezno se donosi u pisanom obliku.
- (2) Iznimno, u slučajevima više sile odluka može biti donesena i izjavljena usmeno, uz obvezu da se u roku od 24 sata donese u pisanom obliku.
- (3) O provedbi mjera protiv stranih plovila ili državljana ovlaštene službene osobe Obalne straže odmah izvješćuju ministarstvo nadležno za vanjske poslove i diplomatsko-konzularno predstavništvo države čiji je državljanin osoba protiv kojeg su poduzete mjere, a sukladno međunarodnom pravu.

Članak 20.

Obalna straža osigurava u okviru posebnih ovlasti provedbu propisa o:

- plovidbi stranih ratnih brodova koji plove kroz unutarnje morske vode i teritorijalno more Republike Hrvatske radi uplovljavanja i isplovljavanja u morske vode susjednih država,
- plovidbi stranih ratnih, stranih javnih, stranih ribarskih te stranih znanstveno-istraživačkih brodova pri plovidbi kroz teritorijalno more i unutarnje morske vode Republike Hrvatske radi ulaska i izlaska iz luka otvorenih za međunarodni promet i luka u kojoj je brodogradilište u kojem će brod biti popravljen,
- popravku ili opremanju stranih ratnih brodova na području Republike Hrvatske,
- neškodljivom prolasku teritorijalnim morem Republike Hrvatske,
- prolasku stranih podmornica i drugih podvodnih prijevoznih sredstava teritorijalnim morem Republike Hrvatske,
- ostvarivanju suverenih prava u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu i epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske u skladu s Pomorskim zakonikom i drugim propisima.

Članak 21.

(1) Ako se strani ratni brod ili strani javni brod ne pridržava propisa o neškodljivom prolasku, zabrani plovidbe, popravku u brodogradilištima Republike Hrvatske ili općeprihvaćenih međunarodnih propisa o sprječavanju sudara na moru i ako se taj brod ne odazove pozivu da se tim propisima pokori, ovlaštene osobe Obalne straže zatražit će da odmah isplovi iz teritorijalnog mora Republike Hrvatske i o tome obavijestiti zapovjedništvo Hrvatske ratne mornarice, koje će o tome obavijestiti ministarstvo nadležno za vanjske poslove i druga nadležna državna tijela.

(2) Daljnje postupke protiv stranoga ratnog, odnosno stranoga javnog broda iz stavka 1. ovoga članka usmjerene na nametanje provedbe propisa Republike Hrvatske Obalna straža poduzima u skladu sa zapovjedima zapovjednika Hrvatske ratne mornarice.

Članak 22.

(1) Obalna straža štiti suverena prava Republike Hrvatske nad morskim dnom i podzemljem epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske pri njegovu istraživanju i radi iskorištavanja rudnog i drugoga neživog bogatstva morskog dna i njegova podzemlja te morskih bića koja su u stadiju u kojemu se love, nepokretna na morskome dnu ili ispod njega, ili se mogu kretati samo u stalnom fizičkom dodiru s morskim dnom ili samo u morskome podzemlju.

(2) Pri zaštiti ostvarivanja prava iz stavka 1. ovoga članka Obalna straža ne smije neopravdano sprječavati plovidbu, ribarenje, zaštitu živih bogatstava mora, ni oceanografska ili druga znanstvena istraživanja.

Članak 23.

(1) Ovlaštene osobe Obalne straže imaju ovlasti za poduzimanje odgovarajućih mjera i radnji u zaštiti suverenosti, suverenih prava i jurisdikcije Republike Hrvatske iz ovoga Zakona u skladu s pravima koje Republika Hrvatska ima u pojedinim dijelovima mora.

(2) Ministar nadležan za obranu propisat će posebnim propisom uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove i ministra nadležnog za poslove pomorstva način primjene mjera i sredstava prisile, zaustavljanja i pregleda sumnjivog plovila, uzapćenja plovila, privremenog zadržavanja osoba, vođenje službenih evidencija i druge radnje ovlaštenih osoba Obalne straže potrebne za pokretanje postupka protiv prekršitelja propisa.

IV. SUZBIJANJE I SPRJEČAVANJE TERORIZMA, ORGANIZIRANOG MEĐUNARODNOG KRIMINALA I ŠIRENJA ORUŽJA ZA MASOVNO UNIŠTENJE

Članak 24.

Obalna straža u suradnji s drugim državnim tijelima i tijelima međunarodnih organizacija obavlja poslove i zadaće u borbi protiv terorizma i morskog razbojništva, sprječavanju širenja oružja za masovno uništavanje, sprječavanju krijumčarenja roba i osoba na moru te preventivne mjere protiv počinitelja tih kaznenih djela u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske.

Članak 25.

(1) Obalna straža zajedno s drugim tijelima nadležnima za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru sudjeluje u suzbijanju nezakonite transakcije, trgovine i tranzita vatrenog oružja, njegovih dijelova, komponenti i streljiva te nezakonitog prijevoza ljudi, robe ili životinja.

(2) Ovlaštene osobe Obalne straže imaju ovlasti za poduzimanje odgovarajućih mjera i radnji za suzbijanje i sprječavanje terorizma, organiziranoga međunarodnog kriminala i širenje oružja za masovno uništenje iz ovoga Zakona u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske.

(3) Ministar nadležan za obranu propisat će posebnim propisom uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, ministra nadležnog za poslove pomorstva i ministra nadležnog za vanjske poslove način međusobne suradnje nadležnih ministarstava i suradnje s međunarodnim institucijama te druge radnje ovlaštenih osoba Obalne straže potrebne za pokretanje postupka protiv prekršitelja propisa.

V. SUZBIJANJE PIRATSTVA I DRUGIH OBLIKA KORIŠTENJA OTVORENOG MORA U NEMIROLJUBIVE SVRHE

Članak 26.

(1) Kada brod ili zrakoplov Obalne straže na otvorenom moru presretne strani brod, koji nije ratni ili javni brod, može brod pregledati ako ima ovlasti iz međunarodnih ugovora ili na temelju zahtjeva za suradnju drugih država te ako osnovano sumnja da se brod bavi piratstvom, trgovinom robljem, neovlaštenim emitiranjem, da je brod bez državne pripadnosti i da je brod iako vije stranu zastavu ili odbija istaknuti svoju zastavu zapravo brod hrvatske državne pripadnosti.

(2) Ako brod plovi pod zastavom dviju ili više država i kojima se služi po svojem nahodaženju ne može se pozvati ni na jednu od tih državnih pripadnosti i može se izjednačiti s brodom bez državne pripadnosti.

(3) Radi provjere prava na vijanje hrvatske zastave brod Obalne straže može na sumnjivi brod poslati tim za provjeru. Ako sumnje ostanu i nakon provjere isprava, on može na brodu pristupiti daljnjem ispitivanju uz sve moguće obzire.

Članak 27.

(1) Obalna straža sudjeluje u suzbijanju piratstva na otvorenom moru ili na bilo kojemu drugom mjestu koje ne potpada pod jurisdikciju nijedne države.

(2) Piratstvo je:

– svaki nezakoniti čin nasilja ili zadržavanje ili bilo kakva pljačka, koje za osobne svrhe izvrši posada ili putnici privatnog broda ili privatnog zrakoplova i usmjeren na otvorenom moru protiv drugog broda ili zrakoplova ili protiv osoba ili dobara na njima, protiv broda ili zrakoplova, osoba ili dobara na mjestu koje ne potpada pod jurisdikciju nijedne države,

– svaki čin dobrovoljnog sudjelovanja u uporabi broda ili zrakoplova, ako počinitelj zna za činjenice koje tom brodu ili zrakoplovu daju značaj piratskog broda ili zrakoplova,

– svaki čin kojemu je svrha poticanje ili namjerno olakšavanje nekog djela opisanoga u podstavcima 1. i 2. ovoga stavka.

(3) Djela piratstva opisana u stavku 2. ovoga članka koja počini ratni brod ili javni brod ili državni zrakoplov, čija se posada pobuni i preuzme kontrolu nad brodom ili zrakoplovom, izjednačena su s djelima koje počini piratski brod ili zrakoplov.

(4) Brod ili zrakoplov smatra se piratskim ako su ga osobe, u čijoj se vlasti stvarno nalazi, namijenile upotrebi za izvršenje jednog od djela navedenih u stavku 2. ovoga članka te ako je brod ili zrakoplov upotrijebljen za izvršenje tih djela dokle god se nalazi u vlasti osoba krivih za ta djela.

(5) Brodovi ili zrakoplovi Obalne straže mogu na otvorenom moru ili na bilo kojem drugom mjestu koje ne potpada pod vlast nijedne države uzaptiti piratski brod ili zrakoplov ili brod ili zrakoplov koji je otet djelom piratstva i nalazi se u vlasti pirata te uhititi osobe i zaplijeniti dobra na njima.

Članak 28.

Ovlaštene osobe Obalne straže obvezne su i ovlaštene samostalno ili u zajedničkim aktivnostima i koordinaciji s drugim tijelima i međunarodnim institucijama poduzimati preventivne akcije za sprječavanje širenja oružja za masovno uništavanje, sustava njegove isporuke i materijala vezanih uz to morskim putem.

Članak 29.

(1) Ako ovlaštena osoba Obalne straže osnovano sumnja da se plovilo koje slobodno plovi otvorenim morem u skladu s međunarodnim pravom i koje plovi pod zastavom neke druge države bavi krijumčarenjem droge ili ljudi morem može o tome obavijestiti državu pod čijom zastavom plovilo plovi, zatražiti potvrdu o državnoj pripadnosti i ako je dobije zatražiti ovlaštenje države pod čijom zastavom plovilo plovi da protiv njega poduzme odgovarajuće mjere.

(2) Kada postoji osnovana sumnja da je u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske plovilo ili njegova posada počinilo prekršaj ili kazneno djelo i kada tijelo nadležno za postupanje nije u mogućnosti postupati Obalna straža ima pravo poduzeti mjere prisile i druge radnje potrebne za pokretanje postupka protiv prekršitelja propisa.

(3) Kada po izvršenom pregledu kao i slučajevima kada iz opravdanih razloga nije moguće obaviti pregled, a i nadalje postoji opravdana sumnja o postojanju protupravnog djela, ovlaštene osobe Obalne straže ovlaštene su plovilo uzaptiti i predati nadležnom tijelu radi provedbe daljnjeg postupka.

VI. SIGURNOST PLOVIDBE

Članak 30.

(1) Obalna straža na moru u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske pridonosi sigurnosti plovidbe pružajući potporu tijelima nadležnima za nadzor provedbe

propisa o sigurnosti plovidbe.

(2) Obalna straža u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove pomorstva prati plovidbu brodova Jadranskim morem.

(3) Obalna straža može prijaviti i pružiti potporu u istrazi pomorske nesreće ili plovidbene nezgode na otvorenom moru, u kojoj je sudjelovao brod koji vije hrvatsku zastavu, a koja je uzrokovala gubitak života ili tešku povredu državljanina druge države ili veliku štetu brodovima ili uređajima druge države ili morskom okolišu.

Članak 31.

Obalna straža, lučke kapetanije i njihove ispostave, Nacionalna središnjica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru, policija i druga tijela državne uprave dužni su razmjenjivati podatke o postojanju sigurnosne prijetnje ili opasnosti za plovidbu brodova.

Članak 32.

(1) U provedbi nadzora sigurnosti plovidbe ovlaštene osobe Obalne straže imaju ovlasti za obavljanje određenih inspekcijskih poslova sigurnosti plovidbe.

(2) Ovlast za obavljanje određenih inspekcijskih poslova iz stavka 1. ovoga članka pripadnicima Obalne straže daje ministar nadležan za poslove pomorstva.

(3) Ministar nadležan za obranu uz suglasnost ministra nadležnog za pomorstvo propisat će način suradnje i razmjene informacija Obalne straže i drugih tijela nadležnih za sigurnost plovidbe.

VII. TRAGANJE I SPAŠAVANJE

Članak 33.

(1) Traganjem i spašavanjem na moru rukovodi i usklađuje Nacionalna središnjica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru.

(2) Obalna straža sudjeluje u akcijama traganja i spašavanja na moru u skladu s Nacionalnim planom traganja i spašavanja ljudskih života na moru.

(3) Traganje i spašavanje na moru obavlja se u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske.

Članak 34.

(1) Član Stožera službe za traganje i spašavanje na moru kojeg imenuje ministar obrane pripadnik je Obalne straže.

(2) Ministar nadležan za obranu uz suglasnost ministra nadležnog za poslove pomorstva propisat će način suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i tijela nadležnih za traganje i spašavanje na moru te način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje.

Članak 35.

(1) U slučajevima spašavanja propisanih Zakonom o zaštiti i spašavanju Obalna straža usklađuje svoje akcije zaštite i spašavanja osoba i imovine te uklanjanje drugih posljedica hitnih situacija, nesreća, velikih nesreća i katastrofa s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka Obalna straža je u stalnom kontaktu s Centrom 112 te postupa u skladu sa standardnim operativnim postupcima u svezi hitnih situacija, nesreća i prijetnji od nastanka katastrofe koje propisuje čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje.

(3) Ministar nadležan za obranu uz suglasnost ministra nadležnog za poslove unutarnjih poslova propisat će način suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i Državne uprave za zaštitu i spašavanje te način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje.

VIII. ZAŠTITA MORSKOG OKOLIŠA, PRIRODE I KULTURNE BAŠTINE

Članak 36.

(1) U skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske Obalna straža u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu obavlja nadzor i zaštitu morskog okoliša, prirode i kulturne baštine, a u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru pruža potporu tijelima nadležnima za nadzor i zaštitu morskog okoliša, prirode i kulturne baštine.

(2) U teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama, u suradnji i na zahtjev nadležnih tijela Republike Hrvatske, Obalna straža kontrolira i nadzire ugroženost biološke i krajobrazne raznolikosti u i izvan zaštićenog područja te opasnosti od onečišćenja mora.

Članak 37.

(1) Pri iznenadnom onečišćenju mora, izlivanju ulja, uljnih smjesa, ispuštanju štetnih i opasnih tvari te izvanrednim prirodnim katastrofama Obalna straža postupa u skladu s Planom intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj.

(2) U Stožer za provedbu Plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj kao predstavnik Ministarstva obrane imenuje se pripadnik Obalne straže.

Članak 38.

(1) Obalna straža u suradnji s nadležnim tijelima ministarstava nadležnih za pomorstvo, gospodarstvo, znanost, zaštitu prirode i zaštitu okoliša nadzire znanstvena i tehnološka istraživanja, ispitivanja, fotografiranja i mjerenja mora i podmorja.

(2) Obalna straža u suradnji s nadležnim tijelima ministarstva nadležnog za kulturu nadzire arheološka istraživanja u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske.

(3) Obalna straža u suradnji s nadležnim ministarstvima kontrolira i nadzire zaštitu, iskorištavanje, očuvanje i gospodarenje živog i neživog prirodnog bogatstva u moru i podmorju.

(4) Obalna straža u epikontinentalnom pojasu u suradnji s nadležnim tijelima nadzire gradnju, rad i uporabu umjetnih otoka, uređaja i naprava na moru i podmorju.

Članak 39.

Ministar nadležan za obranu, uz suglasnost nadležnih ministara, propisat će ovlasti i postupak inspeksijskog nadzora nad provedbom propisa koji će obavljati ovlaštene osobe Obalne straže, način suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i tijela državne uprave nadležnih za pomorstvo, gospodarstvo, znanost, kulturu, zaštitu okoliša odnosno zaštitu prirode, način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje.

IX. NADZOR MORSKOG RIBARSTVA

Članak 40.

- (1) Obalna straža u suradnji s tijelom nadležnim za morsko ribarstvo u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu obavlja nadzor i zaštitu morskog ribarstva, a u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru pruža potporu tijelima nadležnima za nadzor morskog ribarstva u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske o morskome ribarstvu.
- (2) Ministar nadležan za obranu uz suglasnost ministra nadležnog za morsko ribarstvo propisat će način suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i tijela nadležnih za morsko ribarstvo te način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje.

X. FINANCIRANJE

Članak 41.

Sredstva za financiranje Obalne straže osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i to za:

- prenamjenu dodatnim opremanjem i modernizacijom brodova i zrakoplova Oružanih snaga,
- nabavu, gradnju i opremanje namjenskih plovila i letjelica za potrebe Obalne straže,
- operativne troškove brodova, zrakoplova i osoblja Obalne straže,
- sredstva za obuku i izobrazbu ovlaštenih osoba Obalne straže.

XI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske utvrdit će Prijedlog odluke o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga s Obalnom stražom u Hrvatskoj ratnoj mornarici i predložiti Predsjedniku Republike Hrvatske ustroj Obalne straže (članak 3. stavak 2.).

Članak 43.

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će:

- Uredbu o standardima koje moraju zadovoljavati plovila Obalne straže i plovila koja sudjeluju u provedbi planova područnih jedinica koordinacije (članak 13. stavak 1.),
- Uredbu o organizaciji i načinu rada Središnje koordinacije, Stručnog tijela i područnih jedinica koordinacije tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru (članak 13. stavak 2.).

Članak 44.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ministar obrane donijet će:

- Pravilnik o unutarnjem redu Obalne straže (članak 3. stavak 3.),
- Pravilnik o zastavi Obalne straže, službenom znaku, službenoj iskaznici i službenim odorama pripadnika Obalne straže (članak 4. stavak 5.),
- Pravilnik o načinu stjecanja statusa ovlaštene osobe Obalne straže (članak 5. stavak 4.),

– Odluku o brodovima, zrakoplovima i drugim sredstvima koja ulaze u sastav Obalne straže (članak 13. stavak 3.).

Članak 45.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ministar obrane donijet će:

1. uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, ministra nadležnog za pomorstvo i ministra nadležnog za vanjske poslove:

– Pravilnik o međusobnoj suradnji nadležnih ministarstava i suradnji s međunarodnim institucijama (članak 25. stavak 3.),

2. uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove i ministra nadležnog za pomorstvo:

– Pravilnik o primjeni mjera i sredstava prisile, zaustavljanju i pregledu sumnjivog plovila, uzapćenju plovila, privremenom zadržavanju osoba, službenim evidencijama i drugim radnjama potrebnima za pokretanje postupka protiv prekršitelja propisa (članak 23. stavak 2.),

3. uz suglasnost ministra nadležnog za pomorstvo:

– Pravilnik o načinu suradnje i razmjene informacija Obalne straže i drugih tijela nadležnih za sigurnost plovidbe te ovlastima i postupku nadzora nad provedbom propisa o sigurnosti plovidbe (članak 32. stavak 3.),

– Pravilnik o načinu suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i tijela nadležnih za traganje i spašavanje na moru te način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje (članak 34. stavak 2.),

4. uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove:

– Pravilnik o načinu suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i Državne uprave za zaštitu i spašavanje te način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje (članak 35. stavak 3.),

5. uz suglasnost ministra nadležnog za pomorstvo:

– Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za nadzor iznenadnog onečišćenja na moru (članak 39.),

6. uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo:

– Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za nadzor eksploatacije mineralnih sirovina, nafte i prirodnog plina (članak 39.),

7. uz suglasnost ministra nadležnog za znanost:

– Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za nadzor znanstvenih istraživanja na moru (članak 39.),

8. uz suglasnost ministra nadležnog za kulturu i zaštitu prirode:

– Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za zaštitu kulturnih dobara na moru, morskom dnu i podmorju (članak 39.),

9. uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša:

– Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za zaštitu okoliša (članak 39.),

10. uz suglasnost ministra nadležnog za morsko ribarstvo:

– Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za morsko ribarstvo (članak 40. stavak 2.).

Članak 46.

Danom stupanja na snagu Uredbe iz članka 43. podstavka 2. ovoga Zakona prestaje važiti Odluka Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Koordinacije Vlade Republike Hrvatske za usklađivanje obavljanja poslova nadzora i zaštite unutrašnjih morskih voda, teritorijalnog mora i zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske od 27. kolovoza 2004., klasa: 022-03/04-02/33, urbroj:5030109-04-1.

Članak 47.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona nadležna državna tijela uskladit će propise koji se odnose na provedbu nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru s odredbama ovoga Zakona.

Članak 48.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 342-01/07-01/03
Zagreb, 3. listopada 2007.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Vladimir Šeks, v. r.